

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území
a ochranného pásma zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů

Přírodní památka

Nahořanské tůně

Datum zpracování:
únor 2020

1. Název zvláště chráněného území

Nahořanské tůně

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále jen "PP") ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen "zákon")

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Poříční tůně s výskytem stulíku malého (*Nuphar pumila*).

3.2. Popis hlavních předmětů ochrany:

A. Ekosystémy

Zdroj: Vydrová (2019)

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod	Celkem 0,2 ha, tj. cca 3 % plochy navrženého ZCHÚ	Dvě tůně přilehlé k řece, z toho jedna je propojená přímo s řekou. V obou tůních se vyskytuje as. <i>Nupharetum pumili</i> s dominancí stulíku malého (<i>Nuphar pumila</i>). Obě tůně jsou napájeny spodní vodou z řeky, z nichž jedna je přímo s řekou propojená. Dno je bahnité a voda zarůstá zelenými řasami a sinicemi. V obou tůních je snížená hladina vody oproti normálnímu stavu, pravděpodobně následkem několika suchých letních vegetačních sezón.

B. Druhy

Zdroj dat: aktuální inventarizační průzkumy lokality (Vydrová 2019).

Údaje o ohrožení a stupni ochrany – použité zkratky: C1 – druh uvedený v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich et al. 2012) jako kriticky ohrožený, §1 – druh chráněný dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v kategorii "druhy kriticky ohrožené"

Název druhu	Aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	Stupeň ohrožení	Popis biotopu druhu
<i>Nuphar pumila</i> stulík malý	Ve dvou tůních v blízkosti řeky, populace je velmi málo početná, nyní maximálně několik desítek jedinců v obou tůních.	C1t, §1	Tůně, mrtvá ramena, popř. rybníčky či jiné vodní nádrže s velmi čistou vodou.

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem péče a ochrany je zachování, případně obnova společenstev vodních makrofyt s dominantním stulíkem malým (*Nuphar pumila*).

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. (1) zákona se navrhuje, aby na území navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití,
- b) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, s výjimkou krátkodobého uložení dřevní hmoty na lesních pozemcích,
- c) vyznačovat cyklistické trasy nebo trasy pro pěší,
- d) povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků, manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu),
- e) hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky,
- f) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy,
- g) zřizovat příkrmovací zařízení nebo slániska a příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení,
- h) zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování,
- i) chovat ryby nebo vodní drůbež.

Souhlasy uvedené v bodech a) až i) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky:

Přírodní památka Nahořanské tůně zahrnuje lokalizace místních populací klíčového druhu – stulíku malého (*Nuphar pumila*). Hranice nově navržené přírodní památky je vedena po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky:

Ochranné pásmo se nevyhlašuje.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma:

Zákres a vymezení hranice PP a jejího ochranného pásma je přílohou číslo 1 tohoto návrhu.

Návrh hranic PP a ochranného pásma je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu – Jihočeský kraj (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/zvlaste-chranena-uzemi.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky a ochranného pásma

kraj: Jihočeský

okres: Český Krumlov

obec s rozšířenou působností: Český Krumlov

obec s pověřeným obecním úřadem: Vyšší Brod

obec: Malšín

katastrální území: Běleň (715778)

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky a ochranného pásma přírodní památky

Podrobný výčet parcel, výměr je přílohou č. 3 tohoto návrhu.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 6,21 ha

Celkem: **6,21 ha**

* *výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)*

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území, vymezení PP:

Území doposud nebylo zvláště chráněné v žádné kategorii definované zákonem č. 114/1992 S., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, se území navrhované PP stalo součástí evropsky významné lokality CZ310035 Vltava Rožmberk–Větrní. Navrhovaná PP představuje pouze malou část EVL Vltava Rožmberk–Větrní, kde péče o předmět ochrany vyžaduje zřízení zvláště chráněného území. Zbylá část EVL se navrhuje ponechat v základní ochraně.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP:

Hlavním důvodem zpracování návrhu na vyhlášení přírodní památky je zařazení lokality na národní seznam evropsky významných lokalit. Tato změna je důvodem k zahájení legislativního procesu vyhlášení zvláště chráněného území.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Název ZCHÚ je odvozen od názvu blízké osady, jejíž jméno se často objevuje v popisu lokalizace místních populací klíčového druhu – stulíku malého (*Nuphar pumila*). Použití názvu EVL, s níž je navrhovaná PP v překryvu, by vzhledem k podstatně většímu rozsahu EVL bylo zavádějící.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Charakter území i předmětu ochrany a předpokládaný režim péče o ZCHÚ odpovídá kategorii PP.

11.5. K předmětům ochrany:

Navrhovaný předmět ochrany přírodní památky vychází z nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, které definuje jako předmět ochrany EVL konkrétní stanoviště. Mimo to je předmět ochrany výslovně rozšířen o nejvýznamnější zdejší druh – stulík malý (*Nuphar pumila*), na jehož populaci bude management území cílen.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) *povolovat změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití a povolovat:*

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků. Proto změna druhu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PP a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody. Rovněž jakékoliv změny staveb sebou nesou riziko poškození předmětu ochrany.

ad b) *zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, s výjimkou krátkodobého uložení dřevní hmoty na lesních pozemcích:*

Mikrolokalita výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad c) *vyznačovat cyklistické trasy nebo trasy pro pěší:*

Mikrolokalita výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným vedením trasy vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad d) *povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků, manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu):*

Narušení vodního režimu může znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP a představuje jeden z nejzávažnějších faktorů ohrožení předmětu ochrany PP. Nevhodná manipulace s vodní hladinou v tůních může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad e) *hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky:*

Narušení chemismu a trofie území může omezit až znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP, zejména těch citlivých na chemismus prostředí či vázaných na stanoviště s nízkou trofickou úrovní.

ad f) *vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy:*

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko at' úmyslného nebo neúmyslného (doprovodného) zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní vzácné druhy flóry a fauny. Vysazování původních druhů, které se v území vyskytují (např. posilování jejich populací), může ohrozit genetickou stabilitu lokálních etablovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci.

ad g) *zřizovat příkrmovací zařízení nebo slániska a příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení:*

Vzhledem k tomu, že chráněná společenstva jsou citlivá na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě a při příkrmování se obsah těchto látek v půdě zvyšuje (jedná se o živiny obsažené v příkrmovacích komponentech nebo živiny obsažené v trusu zvířat, která se v místech příkrmování shromažďují), dochází příkrmováním lokálně ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

ad h) *zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování:*

Nepřiměřené zásahy do litorálů tůní v nevhodném období může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP. Nepřiměřené úpravy dna tůní v nevhodném období mohou omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad i) *chovat ryby nebo vodní drůbež:*

Nepřiměřené a nevhodné rybí obsádky mohou omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP. Nepřiměřený chov ryb stejně jako chov drůbeže způsobuje zvyšování trofie prostředí, což je pro předměty ochrany nežádoucí.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Tam, kde je to možné, je navržená hranice PP vedena po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany, zejména koryto vodního toku a jeho niva, byly v území zahrnuty.

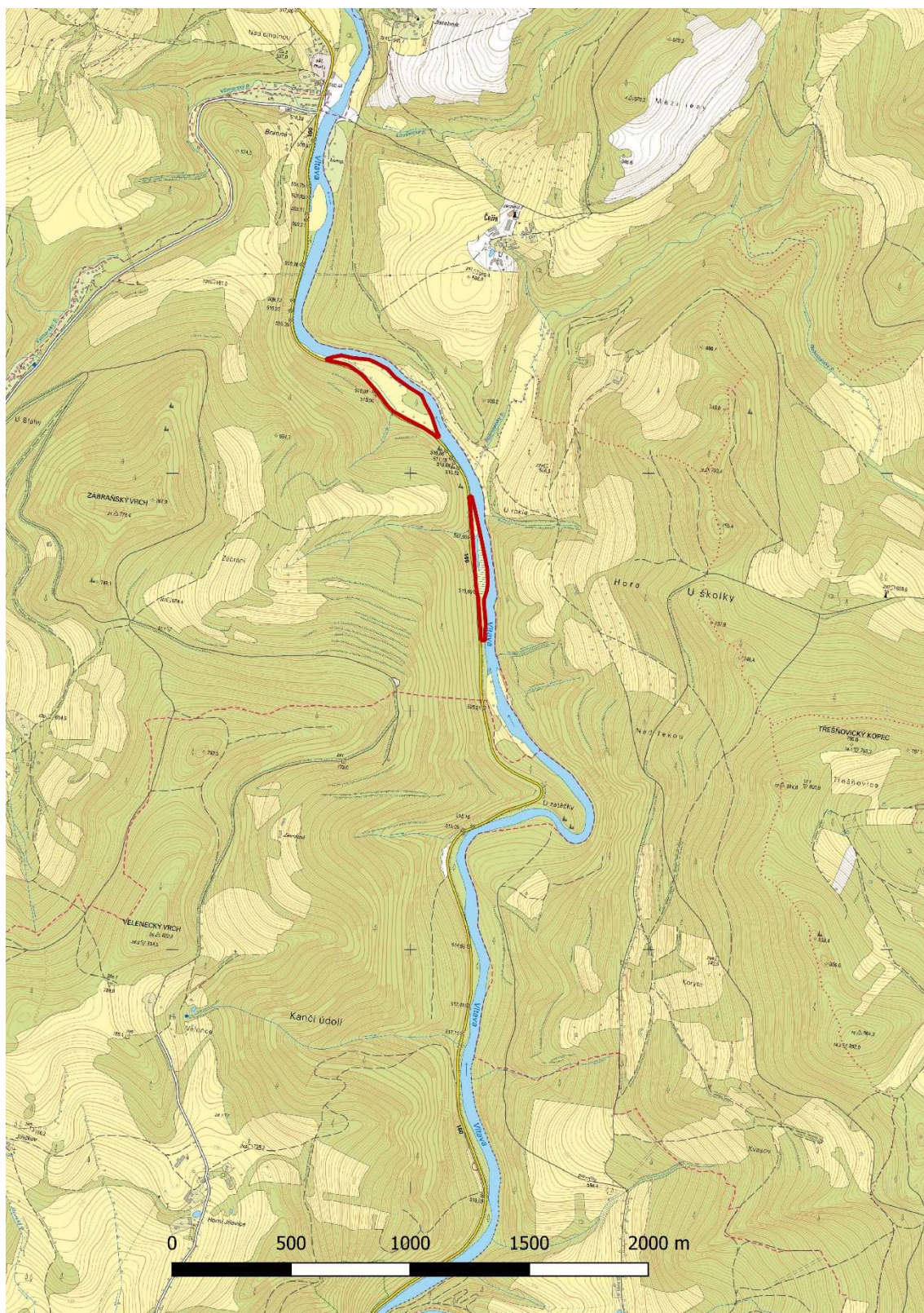
11.10. K vymezení ochranného pásma:

Ochranné pásmo se nevymezuje.

Přílohy:

1. orientační mapa PP Nahořanské tůně
2. katastrální mapa se zákresem hranic PP Nahořanské tůně
3. parcelní vymezení PP Nahořanské tůně

Příloha č.1 – Orientační mapa PP Nahořanské tůně

Příloha č. 2 – Katastrální mapa se zákresem hranic PP Nahořanské tůně

